

Förslagslista

Bilaga 1 till Slutredovisning av regeringsuppdrag
Strategiska prioriteringar för digitaliseringspolitiken 2025–
2030

31 oktober 2024

Dnr. 2024-1332

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	En digital offentlig sektor.....	4
2.1	Styrning och samordning.....	4
2.2	En mer produktiv offentlig sektor	5
2.3	En människocentrerad offentlig sektor.....	6
3	Människan i det digitala samhället.....	6
3.1	Det digitala samhällets behov av ett människocentrerat perspektiv	6
3.2	Vikten av digital inkludering.....	6
3.3	Människocentrerad styrning – ett paradigmskifte	7
3.4	Människans kompetens i det digitala samhället.....	7
4	Ett digitalt näringsliv	7
4.1	Företagens användning av ny teknik.....	7
4.2	Innovation	7
4.3	Digital arbetsmarknad och kompetens	8
4.4	Regleringar	8
4.5	Data och behovet av infrastruktur	9
4.6	Grön och digital omställning	9
4.7	Säkerhet och brottslighet.....	10

1 Inledning

Bilagan syftar till att underlätta överblick över samtliga de förslag som redovisas i huvudrapporten, *Ett samhälle i förändring – underlag till regeringens strategiska prioriteringar*. Varje förslag har här försetts med en mycket kortfattad, övergripande beskrivning. För en fylligare motivering och beskrivning av den föreslagna insatsen hänvisas till huvudrapporten.

Vi har i möjligaste mån i tabellerna nedan försökt uttrycka de ”strategiska prioriteringar” vi föreslår i form av en åtgärd, ett vägval eller ett beslut som någon, enligt oss, bör ta. Vi har också angivit vilken huvudaktör som vi ser bör ha huvudansvaret för att agera, vilket vi har angivit inom parentes efter respektive prioritering. I några fall då mer än en aktör har angetts handlar det om ett delat ansvar. Det bör betonas att det faktum att någon aktör har angetts som huvudansvarig för en viss åtgärd eller motsvarande, inte nödvändigtvis betyder att denna aktör i dag har förutsättningar i form av mandat, finansiering et cetera för att kunna genomföra den aktuella åtgärden. Detta behöver klargöras och ställning tas i varje enskilt fall. Många av åtgärderna behöver genomföras tillsammans med och i samverkan med flera andra aktörer.

Listan är indelad i enlighet med kapitelindelningen i huvudrapporten. Förslagen till inbördes prioritering per område är Diggs samlade bedömning. En mycket grov bedömning har gjorts av möjlig effekt vilket också är en del av underlaget till den inbördes prioriteringen. Den nivåindelning som använts i förslagslistan redovisas nedan.

Prioritering	Bedömd effekt
Högsta	H – hög
Hög	M – medel
Medel	L – låg
Övrigt	EB - Ej bedömd

Flertalet förslag behöver beredas vidare innan de är möjliga att realisera. Detta inkluderar att tydliggöra lämpliga ansvarsförhållanden, inbördes samband mellan åtgärder, behov av finansiering med mera. Digg finns till hands för att bistå i detta arbete.

2 En digital offentlig sektor

Högst prioritet i helheten avseende den offentliga sektorns digitalisering bör de högst prioriterade åtgärderna inom Styrning och samordning ha. Dessa är i hög grad nödvändiga förutsättningar för att kunna genomföra åtgärder även inom områdena En mer produktiv offentlig sektor respektive En människocentrerad offentlig sektor.

2.1 Styrning och samordning

Id.	Prioritet	Förslag	Bedömd effekt
1	Högsta	Ta fram finansierade handlingsplaner kopplat till kommande strategi för digitaliseringspolitiken (regeringen) Digg menar att tydliga handlingsplaner med ansvariga aktörer och investeringsplaner behövs för att säkerställa att strategin genomförs, att dess mål uppnås samt att nödvändiga resurser finns på plats för implementering.	H
2	Högsta	Stärk strukturer för kontakter och relationer mellan regering, stat och kommunsektorn i enlighet med förslag i SOU 2024:43 (regeringen) Digg menar att regeringen bör överväga att ge länsstyrelserna en förtydligad och förstärkt roll som länk mellan regeringen och kommunsektorn. Även andra vägar att stärka samordningen mellan stat och kommunsektorn kan prövas.	H
3	Högsta	Inrätta en samordningsfunktion på Regeringskansliet (regeringen) Digg menar att en samordningsfunktion för prioriterade sektorsövergripande digitaliseringsfrågor, med placering i Statsrådsberedningen alternativt hos finansministern, skulle utgöra en viktig förstärkning av de styrnings- och samordningsskapande förmågorna.	H
4	Högsta	Stärk Digg vad gäller mandat, ansvar och organisatorisk förmåga för att göra verklighet av 1 § 1 st. i Diggs instruktion (regeringen) Digg bör få ett mer kraftfullt mandat i rollen som den organisation som leder och håller samman utvecklingen av de gemensamma delarna av i första hand den offentliga sektorns digitalisering.	H
5	Högsta	Inrätta en "samverkansaccelerator" i kommittéform i enlighet med förslag i SOU 2024:29 (regeringen) Digg menar att en samverkansaccelerator skulle kunna identifiera centrala hinder och föreslå gemensamma lösningar. Samverkansacceleratorn skulle kunna komplettera den föreslagna samordningsfunktionen, genom att utgöra mottagare av beställningar från denna och i nära samverkan med Digg leverera in analyser.	H
6	Hög	Stärk rollen som Sveriges CIO/CDO i riktning mot "avancerad" enligt OECD:s ramverk (regeringen) Digg anser att rollen som CIO i Sverige behöver formaliseras och ges tydligare ansvarsområden och mandat utifrån en tydlig rättslig grund.	L-H
7	Hög	Inrätta ett CIO-råd samt ett råd för mindre offentliga aktörer (regeringen) Digg anser att ett CIO-råd behöver inrättas i syfte att stötta den förvaltningsgemensamma digitaliseringen och ge råd om vad som bör prioriteras. Rådet bör kompletteras med ett särskilt råd med fokus på de mindre aktörernas situation och utveckling. Till råden behöver en kanslifunktion knytas, med kompetens bland annat inom metodiken strategisk framsyn.	L-H

2.2 En mer produktiv offentlig sektor

Id.	Prioritet	Förslag	Bedömd effekt
8	Hög	<p>Inrätta en "nationell utvecklingsportfölj" och fond för finansiering av initiativ i denna (regeringen)</p> <p>Digg menar att för att skapa en effektiv och samordnad digital offentlig sektor behövs en portfölj med tillhörande fond eller ekonomiskt stödprogram inrättas. En sådan portfölj för förvaltningsgemensamma initiativ med tillhörande fond kommer i förlängningen behöva innefatta mer än vad som ryms inom Ena idag.</p>	EB
9	Hög	<p>Utred behov av utökad satsning på delade datacenter, delade nätverk och utveckla en molnstrategi/strategi för molninfrastruktur på förvaltningsgemensam nivå (regeringen och Digg)</p> <p>Digg anser att potentialen i och behovet av förvaltningsgemensamma strategier, ramverk, satsningar avseende delade datacenter, delade nätverk gemensam säker molninfrastruktur behöver utredas och förväntad netto nytta behöver tydliggöras i förarbetet.</p>	EB
10	Medel	<p>Utforska möjligheter till närmare samarbete mellan Digg och Statens inköpscentral (Digg)</p> <p>Digg menar att det i syfte att öka effektiviteten och ändamålsenligheten när det gäller den offentliga sektorns anskaffningar knutet till digitaliseringen behövs en utforskande dialog med Statens inköpscentral.</p>	EB
11	Övrigt	<p>Fortsätta insatser för digitalisering av inköpsprocesserna i den offentliga förvaltningen (regeringen och Digg)</p> <p>Digg anser att regeringen bör utreda behovet av mer kraftfull nationell styrning när det gäller fortsatt digitalisering av inköpsprocesserna i offentlig förvaltning – från upphandling, via order till fakturering.</p>	EB
12	Högsta	<p>Realisera Interoperabilitetsutredningens förslag (regeringen)</p> <p>Digg anser att Regeringen bör genomföra förslagen i betänkande av Utredningen om interoperabilitet vid datadelning SOU 2023:96 med beaktande av Diggs remissvar.</p>	H
13	Hög	<p>Tydliggör nationellt organisatoriskt ansvar, styrning och samordning för att implementera EU-lagstiftning och den svenska datastrategin (regeringen)</p> <p>Digg menar att en övergripande ansvarig myndighet och ett antal sektorsansvariga myndigheter bör utses för att säkerställa en fungerande ansvarsfördelning gällande de europeiska dataområdena. En nationell samordnarfunktion hos till exempel Digg bör inrättas för att övervaka och koordinera datadelning och lagefterlevnad.</p>	H
14	Hög	<p>Öronmärk finansiering för implementering av EU-lagstiftning (regeringen)</p> <p>Digg anser att det behövs öronmärkt, långsiktig finansiering för att stödja implementering av EU-lagstiftning relaterade till datalagstiftning. Nationell medfinansiering krävs för att stötta svenska aktörer, ett aktivt deltagande i EU:s digitala satsningar och ökat engagemang när det gäller att sätta den digitala agendan i EU.</p>	H

2.3 En människocentrerad offentlig sektor

Id.	Prioritet	Förslag	Bedömd effekt
15	Högsta	Genomför gemensamt utforskande arbete kring behovet av ett gemensamt digitalt möte (regeringen/Digg i samverkan med flera andra offentliga aktörer) Digg anser att ett utforskande arbete med syfte att klargöra utmaningar, möjligheter och lämpliga vägar framåt när det gäller frågor om gemensam digital ingång/medborgarmöte och andra relaterade frågor bör initieras.	M-H
16	Högsta	Utforska behov och ambitionsnivå samt föreslå enhetliga riktlinjer för en förvaltningsgemensam kanalstrategi (regeringen och Digg) Digg menar att det finns många skäl som talar för att en omni-kanalstrategi bör gälla gentemot invånare/medborgare vilket innebär en kraftig höjning av ambitionsnivån jämfört med nuläget.	M-H

3 Människan i det digitala samhället

3.1 Det digitala samhällets behov av ett människocentrerat perspektiv

Id.	Prioritet	Förslag	Bedömd effekt
17	Högsta	Samordna en återkommande nationell medborgarundersökning (Digg) Digg bör få i uppdrag att samordna en återkommande nationell medborgarundersökning som fokuserar på frågor kring hur medborgare och företag upplever aspekter som kvalitet, administrativ börda, tillit och upplevelser av att komma i kontakt med offentlig service.	H

3.2 Vikten av digital inkludering

Id.	Prioritet	Förslag	Bedömd effekt
18	Högsta	Tydliggör och stärk koordinerande ansvar på nationell nivå när det gäller digital inkludering med särskilda främjande åtgärder som användardriven utveckling (regeringen, Digg och PTS) Digg menar att arbetet med digital inkludering behöver koordineras centralt på nationell nivå av en aktör med tillräckligt mandat och tillräckliga resurser. I detta ansvar bör ingå ett uppdrag till Digg att i samverkan med andra aktörer särskilt fokusera på hur användardriven utveckling kan stärka digital inkludering och minska riskerna gällande förtroende och åtkomst till offentlig service.	H
19	Hög	Fokusera särskilt på digitalt svaga grupper och säkerhet (PTS och Digg) Digg menar att det finns behov av riktade insatser för digitalt svaga grupper som exempelvis äldre, invandrare och lågutbildade, där digital kompetens (inklusive säkerhetskompetens) behöver utvecklas som komplement till redan befintliga insatser.	H

3.3 Människocentrerad styrning – ett paradigmskifte

Id.	Prioritet	Förslag	Bedömd effekt
20	Hög	<p>Bjud in människan – initiera bredare samhälls- och medborgardialoger (regeringen)</p> <p>Digg menar att regeringen initierar bredare samhälls-/medborgardialoger och diskussioner kring digitaliseringens utveckling för Sverige som land, med fokus på att skapa engagemang, söka inspel och ställa frågor kring hur människor upplever och känner inför de stora samhällsfrågor som väcks i och med digitaliseringen.</p>	H

3.4 Människans kompetens i det digitala samhället

Id.	Prioritet	Förslag	Bedömd effekt
21	Hög	<p>Stärk skolungdomars, lärares och rektorers digitala färdigheter (Skolverket och Universitetskanslersämbetet)</p> <p>Digg anser att det behövs en riktad insats för ungas och studerandes digitala färdigheter. Insatser bör också innefatta kompetenshöjande åtgärder för lärare och skolledningar samt återkommande mätningar och uppföljning.</p>	H

4 Ett digitalt näringsliv

4.1 Företagens användning av ny teknik

Id.	Prioritet	Förslag	Bedömd effekt
22	Hög	<p>Fortsatta stödjande åtgärder (Tillväxtverket med flera)</p> <p>Digg menar att det krävs fortsatta stödjande åtgärder via exempelvis Tillväxtverket för att öka användning och integrering av digital teknik i företagen, speciellt AI och små och medelstora företag.</p>	M-H
23	Medel	<p>Bättre mätning och uppföljning (regeringen)</p> <p>Digg menar att inte bara företagens teknikanvändning, utan även dessas omställningsförmåga bör följas upp. Uppföljningen av företagens digitala intensitet kan också förbättras genom att kompletteras med alternativa mått och/eller mer ambitiösa mål.</p>	EB

4.2 Innovation

Id.	Prioritet	Förslag	Bedömd effekt
24	Hög	<p>Satsa ännu mer strategiskt på forskning och utveckling (regeringen)</p> <p>Digg anser att det behövs en ökning av statens bidrag till forskning och utveckling. Offentliga medel som matchar finansieringen från industrin bör också tillskjutas för fler nyckelsatningar för ökad samverkan mellan det offentliga och näringslivet, samt för att skapa ett långsiktigt engagemang.</p>	H

4.3 Digital arbetsmarknad och kompetens

Id.	Prioritet	Förslag	Bedömd effekt
25	Hög	<p>Gör det förmånligare och enklare för utländsk arbetskraft och studerande med spetskompetens att komma till och sedan stanna kvar i Sverige (regeringen)</p> <p>Digg menar att regler för rekrytering av utländsk personal bör ses över, regelverken förenklas och handläggningstiderna kortas. Det bör även övervägas att förenkla och göra det mer attraktivt för utländska högskolestudenter och forskarutbildade att stanna i Sverige och arbeta efter examen.</p>	M-H
26	Hög	<p>Integrera digitalisering i fler utbildningar och öka möjligheterna för studenter att kombinera IKT-kurser med andra ämnen och program (Universitetskanslersämbetet)</p> <p>Digg anser att Universitetskanslersämbetet bör få i uppdrag att ta fram förslag på hur digitalisering (inklusive cyber- och informationssäkerhet) kan integreras i fler utbildningar och samtidigt bör större flexibilitet att efter egna preferenser välja kurser inom olika program erbjudas.</p>	M-H
27	Hög	<p>Förbättra det livslånga lärandet</p> <p>Digg menar att i syfte att förbättra möjligheterna till livslångt lärande behöver kortare och mer flexibla utbildningar tas fram, processerna för validering (och certifiering, lagring, kategorisering, nivåbedömning med mera) av digital kompetens förbättras samtidigt som incitamentsstrukturerna för små och medelstora företag att kompetensutveckla sin personal utvecklas.</p>	H

4.4 Regleringar

Id.	Prioritet	Förslag	Bedömd effekt
28	Högsta	<p>Fortsätt förenklingspolitiken och använd regulatoriska sandlådor (regeringen och Vinnova)</p> <p>Digg menar att såväl en gynnsam regleringsmiljö, som att minska den regulatoriska osäkerheten och även kostnaden för att följa regleringar är avgörande för att fortsatt tillhandahålla ett attraktivt innovationsklimat för näringslivet. Effekten av förenklingspolitiken och harmoniseringen av lagstiftningen kan ökas genom användandet av regulatoriska sandlådor.</p>	H

4.5 Data och behovet av infrastruktur

Id.	Prioritet	Förslag	Bedömd effekt
29	Hög	Främja datadelning som gynnar digital innovation och affärsmodeller för detta Digg anser att den offentliga sektorn bör bidra till att skapa förbättrade förutsättningar för innovation i näringslivet genom att i högre grad än tidigare dela data. Det behövs insatser för att testa fungerande affärsmodeller för datadelning, och de ekonomiska incitamenten för datadelning behöver tydliggöras.	H
30	Hög	Samverkan och strategi för en robust infrastruktur och ökad dataanvändning (regeringen) Digg menar att ökad samverkan mellan det offentliga och privata inom den digitala infrastrukturen, samt fokus på vidareutveckling av robust och säker konnektivitet och beräkningskapacitet bidrar till säker, motståndskraftig och konkurrenskraftig digitalisering. Det behövs därför en sammanhållen strategi för infrastrukturinvesteringar, där man tar hänsyn till gemensamma standarder och interoperabilitetslösningar bland annat för att tillvarata potentialen som 5G och 6G medför.	H

4.6 Grön och digital omställning

Id.	Prioritet	Förslag	Bedömd effekt
31	Hög	Komplettera det nyinrättade Accelerationskontorets uppdrag med att också innefatta delar som gäller uppföljning av elanvändning (regeringen och Energimyndigheten) Digg menar att för att regeringen ska kunna följa utvecklingen av elanvändningen och vid behov revidera målen för den framtida elproduktionen med kort varsel, behöver Accelerationskontorets uppdrag kompletteras inom energiområdet. Till exempel behöver bristfällig statistik över datacenters energianvändning rättas upp och ändamålsenliga krav på utländska etableringar av datacenter tas fram.	H
32	Hög	Utveckling och införande av gröna datacenter (regeringen) Digg menar att regeringen bör bidra till att investeringar görs i utvecklingen och implementeringen av energieffektiva, gröna datacenter som använder fossilfri energi och utnyttjar överskottsvärme för uppvärmning av bostäder och industriella processer.	H
33	Hög	Främjande av digitala lösningsplattformar för klimatsmart innovation (regeringen) Digg menar att regeringen bör bidra till skapandet och främjandet av digitala plattformar som underlättar utveckling och delning av klimatsmarta innovationer. Dessa plattformar bör inkludera verktyg för samarbete mellan företag, forskningsinstitut och offentlig sektor för att snabba på utvecklingen och införandet av hållbara lösningar.	H
34	Hög	Stöd och incitament för digital kompetensutveckling inom gröna teknologier (regeringen) Digg menar att regeringen bör agera för att införa ett nationellt program för kompetensutveckling inriktat på digitala färdigheter och grön teknologi. Programmet bör inkludera fortbildning, certifieringar och partnerskap med universitet och yrkeshögskolor.	M-H

4.7 Säkerhet och brottslighet

Id.	Prioritet	Förslag	Bedömd effekt
35	Högsta	<p>Samordnad datadelning för att säkra näringslivet mot organiserad brottslighet (regeringen, Integritetsskyddsmyndigheten och Polismyndigheten)</p> <p>Digg menar att det behövs en fortsatt översyn av sekretesshinder och det dataskyddsrättsliga regelverket för att det ska vara möjligt att minska den negativa påverkan som den organiserade brottsligheten har på näringsliv och företag. Det behövs också tydlig nationell styrning i riktning mot en i praktiken fungerande interoperabilitet vid datadelning som även omfattar näringslivets aktörer.</p>	H
36	Hög	<p>Förstärkt digital brottsbekämpning för ett välfungerande näringsliv (regeringen)</p> <p>Digg anser att frågor kring AI-driven säkerhetsteknologi och avancerad dataanalys bör integreras i digitaliseringspolitiska strategier och mål och tydliggöra vikten av att alla samhällets aktörer involveras i arbetet. Det är också viktigt med internationellt samarbete inom området och att detta fortsätter att stärkas.</p>	H